

TRƯỜNG THPT HÙNG VƯƠNG
TỔ KHOA HỌC XÃ HỘI

BÀI VIẾT SỐ 1, NĂM HỌC 2016-2017

Môn: Ngữ văn - Khối 12

Thời gian làm bài: 45 phút (không kể thời gian giao đề)

Đề bài:

MẸ VÀ QUẢ

*Những mùa quả mẹ tôi hái được
Mẹ vẫn trông vào tay mẹ vun trồng
Những mùa quả lặn rồi lại mọc
Như mặt trời, khi như mặt trăng
Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên
Còn những bí và bầu thì lớn xuống
Chúng mang dáng giọt mồ hôi mặn
Rỏ xuống lòng thâm lặng mẹ tôi.
Và chúng tôi, một thứ quả trên đời
Bảy mươi tuổi mẹ đợi chờ được hái
Tôi hoảng sợ ngáy bàn tay mẹ mới
Mình vẫn còn một thứ quả non xanh?*

(Nguyễn Khoa Điềm)

Viết bài văn nghị luận ngắn bày tỏ suy nghĩ của anh (chị) về bài học cuộc sống mà anh (chị) nhận được từ bài thơ trên?

----- HẾT -----

Họ, tên thí sinh:

Số báo danh:

HƯỚNG DẪN CHẤM

Ý	Nội dung	Điểm
	<p>Yêu cầu về kĩ năng:</p> <p>Biết cách làm bài văn nghị luận xã hội về một tư tưởng đạo lí, kết cấu chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp. Biết cách vận dụng các thao tác lập luận (giải thích, chứng minh, phân tích, bình luận) cho phù hợp. Có đủ các phần: mở bài, thân bài, kết bài. <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề, <i>thân bài</i> triển khai được vấn đề, <i>kết bài</i> kết luận được vấn đề.</p>	1,0 điểm
	<p>Yêu cầu về kiến thức:</p> <p>Học sinh có thể đưa ra ý kiến riêng và trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần trình bày được các ý sau một cách thuyết phục, chặt chẽ:</p>	
MB	Giới thiệu đúng vấn đề cần nghị luận, trích dẫn tên bài thơ.	1,0 điểm
TB	Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động.	7,0 điểm
1	Giải thích.	2,0 điểm
	<ul style="list-style-type: none"> - Mùa quả: mùa bầu, bí là mùa trái cây mẹ vun trồng để nuôi dưỡng các con; mùa quả - những đứa con mà mẹ chăm sóc, nuôi dưỡng, ấp ủ những ước mơ, hoài bão mong con trưởng thành, khôn lớn. Cả hai loại quả mẹ phải bỏ công sức để chăm sóc, nuôi lớn. - Hình thức bài thơ: là lời tâm tình, trăn trở của con về công ơn của mẹ để có được mùa quả. Bài thơ đánh thức thái độ của con người với công lao của mẹ; ca ngợi về tấm lòng và công ơn của mẹ. <p>⇒ Bài học: con cái phải biết yêu thương, trân trọng công ơn dưỡng dục của mẹ, biết cố gắng để trở thành người chứ đừng mãi là một thứ quả non xanh.</p>	<p>0,75 điểm</p> <p>0,5 điểm</p> <p>0,75 điểm</p>
2	Bình – bàn luận.	3,5 điểm
	<ul style="list-style-type: none"> - Công ơn của mẹ và thái độ của con đối với mẹ qua bài thơ khiến ta suy nghĩ về thái độ của con cái với đấng sinh thành trong xã 	0,5 điểm

	<p>hội hôm nay.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhiều cá nhân trong xã hội hôm nay rất hiếu thảo và biết trân trọng, quý trọng tình mẫu tử (Nêu dẫn chứng từ thực tế cuộc sống). Chỉ ra nguồn gốc và giá trị của những thái độ trên. Những tấm gương trên cần được ngợi ca, nhân rộng hơn nữa. - Tuy nhiên vẫn còn một bộ phận cá nhân trong xã hội hôm nay không nhận thức được những gian nan, vất vả của đáng sinh thành và mãi là thứ quả non xanh của mẹ và của xã hội (Nêu cụ thể dẫn chứng từ thực tế). Chỉ ra nguyên nhân, hậu quả của những thái độ trên. Bày tỏ thái độ phê phán những cá nhân bất hiếu. 	<p>1,5 điểm</p> <p>1,5 điểm</p>
3	Bài học nhận thức và hành động.	1,5 điểm
	<ul style="list-style-type: none"> - Bài thơ giúp mỗi người chúng ta nhìn nhận thái độ của mỗi cá nhân với chữ hiếu. - Nếu không thực hiện chữ hiếu con người sẽ suy thoái đạo đức, xã hội không còn tình người, ... - Bài học đối với bản thân: cần nhận thức đúng đắn về tình mẫu tử. Đây không chỉ là một hành vi đẹp mà còn là một yêu cầu trong quá trình góp phần hoàn thiện nhân cách con người và thúc đẩy sự phát triển của đất nước, góp phần làm nên trang văn hóa dân tộc. - Là học sinh, đang ngồi trên ghế nhà trường phải không ngừng học hỏi, giúp đỡ, ... một phần công việc (dù nhỏ bé). 	<p>0,25 điểm</p> <p>0,25 điểm</p> <p>0,75 điểm</p> <p>0,25 điểm</p>
KB	Bài thơ đã để lại trong lòng tôi cũng như mọi người những bài học sâu sắc về tình mẫu tử thiêng liêng. Vì vậy tôi, các bạn hay mỗi người chung tay để nhân rộng hơn nữa truyền thống đạo lí tốt đẹp này của ông cha.	1,0 điểm